

Hypotézy

H16: Využití výukových programů je na II. stupni častější než na I. stupni základních škol.

Hypotéza prostá pol. 33, 34

H17: Nejčastěji využívané vzdělávací programy jsou pro výuku trivia než pro předmětové výchovné obory.

Hypotéza prostá pol. 38

„INSPO 2012“ INTERNET A INFORMAČNÍ SYSTÉMY PRO OSOBY SE SPECIFICKÝMI POTŘEBAMI

Mgr. Lenka Gajzlerová
17.3.2012

Části výzkumu

Teoretická část

- ▶ Analýza podmínek pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v základním vzdělávání se zřetelem na specifické poruchy učení a využití informačních a komunikačních technologií
- ▶ Možnosti využití počítačů ve vyučování žáků s mentálním postižením v Německu

Empirická část

- ▶ Empirické šetření
- ▶ Návrhy na opatření pro speciálně pedagogickou teorii a praxi

Hlavní cíl výzkumu

- ▶ Analýza využití digitálních technologií (včetně informačních a komunikačních technologií) u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na základních školách hlavního vzdělávacího proudu.

Charakteristika výzkumného souboru

- ▶ ředitelé základních škol
- ▶ učitelé prvního stupně
- ▶ učitelé druhého stupně
- ▶ osloveno 480 škol Jihomoravského kraje,
 - ▶ okresy Brno-město, Brno-venkov, Blansko, Břeclav, Vyškov, Hodonín a Znojmo.
 - ▶ e-mailovou poštou
- ▶ reagovalo pouze necelých 13 % škol
 - ▶ některé školy byly dodatečně osloveny i osobním kontaktem

Výběrový soubor tvořilo 60 respondentů (N = 60)

- ▶ ředitelé škol – $N_1 = 21$,
 - ▶ učitelé prvního stupně ZŠ – $N_2 = 19$
 - ▶ učitelé II. stupně ZŠ vyučující informační a komunikační technologie – $N_3 = 20$.
- Výběr respondentů měl charakter náhodného a účelového výběru

Příklady stanovených hypotéz

H6 Využití výukových programů je na II. stupni častější než na I. stupni základních škol.

Hypotéza složená pol. 33, 34

H7 Nejčastěji využívané vzdělávací programy jsou pro výuku trivia než pro předmětové výchovné obory.

Hypotéza prostá pol. 38

H9 Interaktivní tabule je pravidelně využívána pedagogy základních škol.

Hypotéza prostá pol. 48

Hypotézy

H10 Mezi největší záporné vlivy využití digitální techniky patří velká míra negativních vlivů na žáka a současně přílišná zátěž na svalovou a kosterní soustavu.

Hypotéza prostá pol. 51

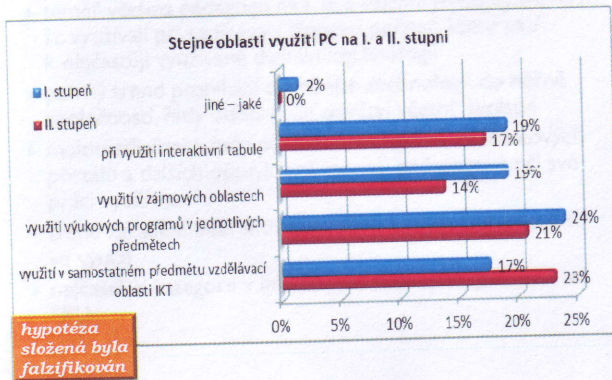
H14 Nejčastější vzdělávací oblastí při využití počítače je oblast informační a komunikační technologie.

Hypotéza prostá pol. 66, 67

H15 Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami používají počítač nejčastěji jako kompenzační pomůcku.

Hypotéza prostá pol. 69

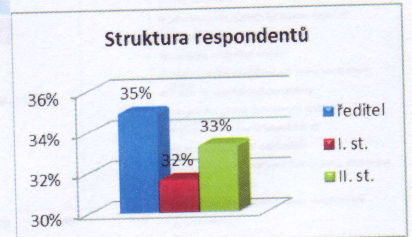
H6 Využití výukových programů je na II. stupni častější než na I. stupni základních škol.

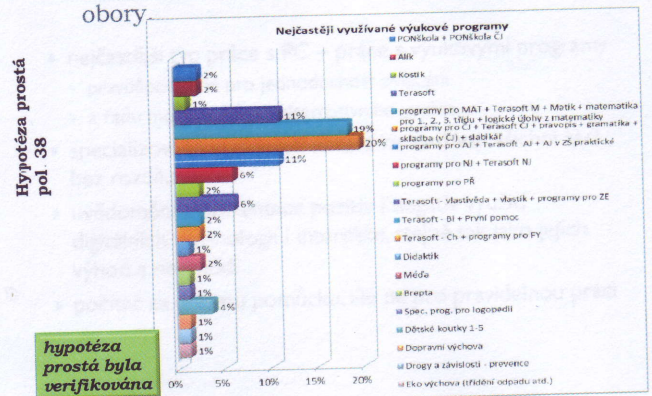
Základní rozdělení výzkumného souboru Sociodemografická část výzkumu

Skupina	Číslo	Podíl (%)
a ředitel	21	35 %
b I. st.	19	32 %
c II. st.	20	33 %
celkem	60	100 %

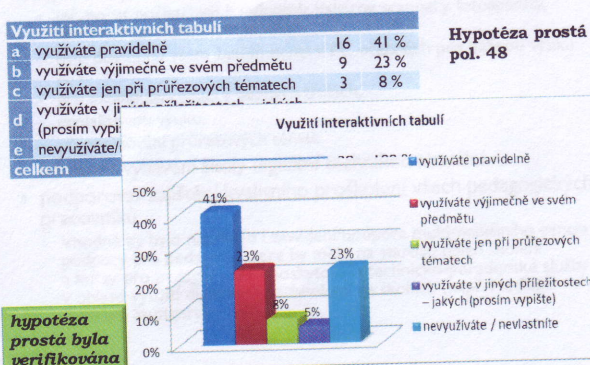
77 % žen
23 % mužů

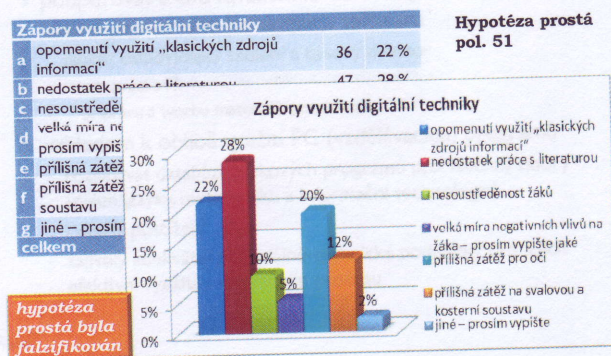
H7 Nejčastěji využívané vzdělávací programy jsou pro výuku trivie než pro předmětově výchovné obory.

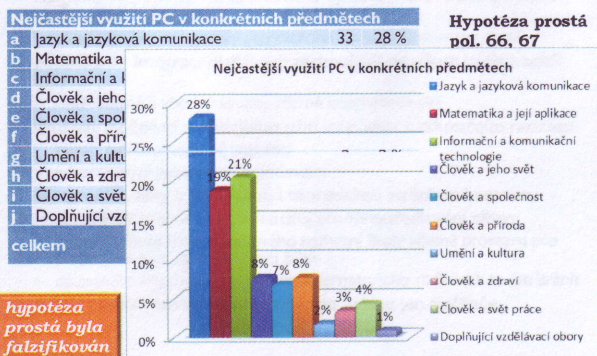
H9 Interaktivní tabule je pravidelně využívána pedagogy základních škol.

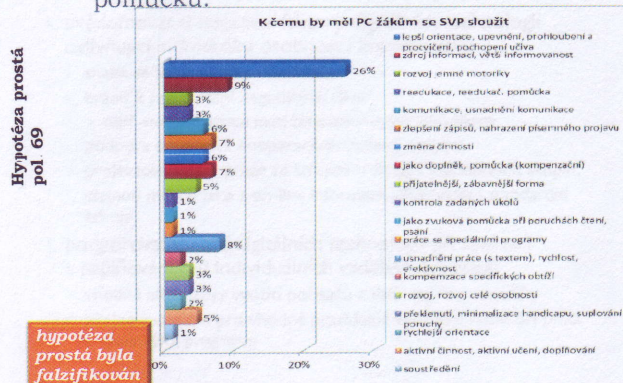
patří velká míra negativních vlivů na žáka a současně přílišná zátěž na svalovou a kosterní soustavu.

H14 Nejčastější vzdělávací oblasti při využití počítače je oblast informační a komunikační technologie.

H15 Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami používají počítač nejčastěji jako kompenzační pomůcku.

Závěr hlavního cíle

- ▶ téměř většina pedagogů na I. st. a všichni pedagogové na II. st. využívají při vzdělávací činnosti počítač, který patří k nejčastěji využívané digitální technologii
- ▶ patrný trend pronikání digitálních technologií do běžné společnosti, řady odborných odvětví včetně školství
- ▶ multimedializace řady podkladů, materiálů, internetových portálů a dalších opor, které mohou pedagogové při své práci využívat.
- ▶ trend zavádění interaktivních tabulí a jejich četné využití ve výuce
- ▶ nejčastější kategorií v inkluzivním vzdělávání jsou žáci se SPU

Závěr hlavního cíle

- ▶ nejčastější typ práce s PC – práce s výukovými programy
 - ▶ pravděpodobně pro jednoduchost ovládnutí
 - ▶ a řadu možností jejich alternativního využití
- ▶ specializované vzdělávací programy využívají všichni žáci bez rozdílu
- ▶ uvědomění a prezentace pozitiv i negativ využití digitálních technologií i internetu, stejně tak jako jejich výhod a nevýhod.
- ▶ počítač za dobrou pomůcku, ale ne pro pravidelnou práci

Doporučení pro pedagogickou teorii a praxi

- ▶ zajistit odpovídající vybavení škol
 - ▶ (př. počet počítačových jednotek, tiskárny, scannery, fotoaparát, kamery, interaktivní tabule, atd.)
 - ▶ bylo dostupné všem žákům nejen v PC učebnách pro běžnou výuku ICT,
 - ▶ pro individuální práci v běžných třídách,
 - ▶ projektovou výuku,
 - ▶ při naplňování průřezových témat.
- ▶ udržovat vybavení školy digitální technikou aktuální
- ▶ podporovat zajištění kvalitního proškolení všech pedagogických pracovníků
 - ▶ Vhodné by bylo například i zavedení/podpora multimedialního centra podpory pro pedagogy, které by mělo na starosti nejen školení a kurzy pro pedagogy, ale i poskytovalo technicko-poradenské služby v oblasti využití digitálních technologií ve školách (např. Mediální centrum Stuttgart).

Doporučení pro pedagogickou teorii a praxi

- ▶ podporovat trend zavádění IT do škol (do všech tříd), včetně příslušného hardwaru a softwaru
 - ▶ zajistit odpovídající školení a časový prostor
 - ▶ pro práci s IT,
 - ▶ přípravu a tvorbu materiálů, prezentací
- ▶ vzhledem k oblíbě využití PC (vzdělávacích) programů
 - ▶ rozšiřovat databázi výukových programů pro všechny obory (nejen jazyky, matematiku a informační technologie),
 - ▶ i druhy postižení
 - ▶ zajistily adekvátní materiálně-technické podmínky pro jejich efektivní využití v edukačním procesu

Doporučení pro pedagogickou teorii a praxi

- ▶ reagovat na potřeby volnočasového uplatnění žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
 - ▶ zřizovat zájmové kroužky technického či rukodělného zaměření
- ▶ podporovat integraci digitálních technologií do všech vzdělávacích oblastí
 - ▶ jejich účelné a vhodné využití, včetně internetové sítě
- ▶ využívat možnosti praktického užití internetu v. edukačním procesi
 - ▶ zajistit patřičné webové rozhraní
 - ▶ e-learningový portál a další podmínky
- ▶ seznamovat žáky s praktickou i teoretickou stránkou internetu
 - ▶ nevyužívali internet jen jako nástroj pro zprostředkování zábavy
 - ▶ důraz na zkvalitňování webového rozhraní školy včetně prostoru pro prezentace individuálních prací žáků
 - ▶ dostatečné informování o obsahu internetu, jeho rizik a jak se jim bránit
- ▶ mít na paměti, že digitální technologie nejsou jen počítače

Doporučení pro pedagogickou teorii a praxi

- ▶ uvědomovat si negativní faktory digitálních technologií ovlivňující individuální osobnost i kolektiv žáků
 - ▶ snažit se je co nejvíce eliminovat
 - ▶ bránit k rozšiřování negativních vlivů
 - ▶ např. stoupání agrese mezi žáky, izolovanosti žáků, šikana
 - ▶ podpora skupinové kooperace, pohybové aktivity,
 - ▶ projektové formy práce se střídáním složení jednotlivých skupin,
 - ▶ stejnou měrou jako s on-line informace uplatňovat i standardní zdroje
- ▶ podporovat využití digitálních technologií při realizaci a naplňování cílů individuálních vzdělávacích plánů
 - ▶ vhodné alternativy využití počítačů a další digitální techniky
 - ▶ účelné možnosti pro vhodné pravidelné využívání nejen při práci s výukovými programy

Děkuji za pozornost

Charakteristika vzájemného vztahu

- ▶ vzájemný vztah žáků
- ▶ vzájemný vztah učitelů
- ▶ vzájemný vztah žáků a učitelů
- ▶ vzájemný vztah žáků a učitelů
- ▶ vzájemný vztah žáků a učitelů
- ▶ vzájemný vztah žáků a učitelů

Příklady vzájemných hypotéz

- H1: Pokud žáci budou pracovat v malých skupinách, tak jejich učební výsledky budou lepší než u žáků pracujících samostatně.
- H2: Pokud učitelé budou využívat digitální techniky, tak jejich vyučovací hodiny budou více interaktivní a žáci budou mít lepší učební výsledky.
- H3: Pokud žáci budou pracovat v malých skupinách, tak jejich učební výsledky budou lepší než u žáků pracujících samostatně.
- H4: Pokud učitelé budou využívat digitální techniky, tak jejich vyučovací hodiny budou více interaktivní a žáci budou mít lepší učební výsledky.